

NÚCEM

NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

Maturitná skúška 2010

Správa

**o výsledkoch externej časti
a písomnej formy internej časti
maturitnej skúšky**

z maďarského jazyka a literatúry

Mgr. Eva Péteryová
Mgr. Katarína Pokrývková

Bratislava 2010

OBSAH

Úvod	3
1 Charakteristika testu EČ MS z maďarského jazyka a literatúry	4
2 Výsledky testu EČ MS z maďarského jazyka a literatúry	6
3 Interpretácia výsledkov testu EČ MS z maďarského jazyka a literatúry	11
3.1 Štatistické charakteristiky	11
3.2 Súhrnné charakteristiky položiek	13
3.3 Oblasti testu	15
3.3.1 Čítanie s porozumením	16
3.3.2 Jazyk	18
3.3.3 Literatúra	22
4 Vyhodnotenie PFIČ MS z maďarského jazyka a literatúry	26
4.1 Výber tém	26
4.2 Úspešnosť PFIČ	28
Záver	33
Použitá literatúra	33

Úvod

Dňa 19. marca 2010 sa na stredných školách s vyučovacím jazykom maďarským uskutočnila externá časť maturitnej skúšky a písomná forma internej časti maturitnej skúšky z maďarského jazyka a literatúry (MJL).

Cieľom externej časti (EČ) a písomnej formy internej časti (PFIČ) maturitnej skúšky (MS) je overiť a zhodnotiť tie vedomosti a zručnosti maturantov, ktoré nie je možné overiť v dostatočnej miere v ústnej forme internej časti maturitnej skúšky. Vysoká objektivita a validita skúšky zaručuje porovnateľné výsledky pre žiakov z celého Slovenska.

Správa dokladuje korektnosť a exaktnosť maturitnej skúšky a spracovania jej výsledkov. Prvá kapitola správy prináša charakteristiku testu, jeho štruktúru.

V kapitole *Výsledky* predkladáme informácie o psychometrických charakteristikách testu, kvantifikujeme štatistický súbor a prezentujeme možné faktory rozdielnosti výkonov v EČ MS prostredníctvom základných štatistických charakteristík testu, distribúcie úspešnosti žiakov a výsledky spracované podľa vybraných triediacich znakov. Údaje o počtoch žiakov sú členené z hľadiska územného, zriaďovateľa školy, typu školy, pohlavia a známky.

Kapitola *Interpretácia výsledkov* prináša položkovú analýzu, oboznamuje s celkovou úspešnosťou testu a žiakov v čítaní s porozumením a v jednotlivých oblastiach jazyka a literatúry. V správe pracujeme a odvolávame sa na variant testu 2043 a s Kľúčom správnych odpovedí prislúchajúcim k tomuto variantu. Oba dokumenty sú zverejnené na www.nucem.sk.

Výsledky PFIČ interpretujeme v poslednej kapitole, kde hodnotíme výber tém a úspešnosť písomnej formy internej časti MS.

V Závere sumarizujeme štatistické zistenia, hodnotenie výkonov populačného ročníka a meracieho nástroja, prípadne identifikujeme jeho nedostatky v záujme budúceho skvalitnenia tvorby testov.

1 Charakteristika testu EČ MS z maďarského jazyka a literatúry

Cieľom testu bolo preveriť pomocou produktívnych kontextualizovaných úloh, ako žiak zvládol rozsah učiva predpísaný cieľovými požiadavkami na vedomosti a zručnosti absolventa strednej školy, preveriť schopnosť žiaka čítať rôzne typy textov s porozumením a pracovať s textom.

Test bol určený maturantom všetkých typov stredných škôl, ktorí sa pripravovali na maturitnú skúšku z maďarského jazyka a literatúry. Rešpektoval vyhlášku o ukončovaní štúdia na stredných školách a obsahom a úrovňou náročnosti zodpovedal Cieľovým požiadavkám na vedomosti a zručnosti maturantov z maďarského jazyka a literatúry. Zohľadňoval predpísaný čas 90 minút, určený na trvanie testovania a predpísané bodové hodnotenie úloh, kde každá úloha mala váhu 1 bodu, spolu 64 bodov.

Test obsahoval 8 východiskových textov rôznej dĺžky a 64 testových úloh. Ku každému autentickému, prípadne upravenému textu sa viazal súbor ôsmich otázok, z ktorých päť bolo uzavretých s alternatívnou možnosťou odpovede (výber odpovede zo štyroch možností, z ktorých len jedna bola správna) a tri otvorené, doplňovacie, ktoré vyžadovali krátku odpoveď.

Texty boli obsahovo zamerané na témy vymedzené cieľovými požiadavkami, písané pre širokú verejnosť, ktoré spadajú do rámca žiakových skúseností. Obsahovali literárne ukážky, citácie, všeobecné témy, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote, vyhovovali rozsahu vedomostí a skúseností žiakov.

V teste sa overovali vedomosti a zručnosti zamerané na celkové porozumenie textu, osvojenie literatúry, teórie literatúry, literárnej histórie, fonetiky, ortografie, morfológie, lexikológie, syntaxe a štylistiky, reči a jazyka v rozsahu Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z maďarského jazyka a literatúry. Testové úlohy boli viazané na kontext, vychádzali z dvoch publicistických, jedného náučného textu, zo štyroch textov z maďarskej a jedného textu zo svetovej literatúry. Zastúpené boli texty lyrické a epické. Úlohy k jednotlivým textom v teste boli zoradené podľa náročnosti od najľahších po najťažšie, a to na:

- úlohy na reprodukciu a jednoduché myšlienkové operácie (porozumenie, priraďovanie, zoradovanie, triedenie, porovnávanie, jednoduchá aplikácia), $w = 1$,
- úlohy vyžadujúce zložitejšie myšlienkové operácie (analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, vysvetľovanie, hodnotenie, dokazovanie, overovanie), $w = 2$,
- úlohy vyžadujúce tvorivý prístup (tvorba hypotézy, zložitejšia aplikácia, riešenie problémových situácií, objavovanie nových myšlienok a vzťahov), $w = 3$.

Administrácia testov bola realizovaná podľa vopred stanoveného harmonogramu a organizačných pokynov na všetkých školách súčasne. Dopoludnia sa písala EČ MS a popoludní PFIČ MS. Administrátormi testov boli interní učitelia školy. Počas administrácie testov a pri hodnotení úloh s krátkou odpoveďou EČ MS externý dozor vykonávali pedagogickí zamestnanci z iných škôl – predsedovia predmetových maturitných komisií.

Žiaci písali riešenia úloh EČ MS na odpoveďové hárky. Originály škola odoslala na centrálnu vyhodnotenie, kópie zostali v škole.

Hodnotiteľmi úloh s krátkou odpoveďou EČ MS z maďarského jazyka a literatúry boli interní učitelia menovaní riaditeľom školy, ktorí hodnotili podľa centrálne vypracovaných Pokynov na hodnotenie a podľa Kľúča správnych odpovedí.

2 Výsledky testu EČ MS z maďarského jazyka a literatúry

Do testovania v predmete maďarský jazyk a literatúra sa zapojilo 2 585 žiakov zo 67 škôl. Najviac škôl bolo z Nitrianskeho a Trnavského kraja, najmenej z Bratislavského kraja. Štátne školy z celkového počtu tvorili približne 78 percent, súkromné školy 15 percent a cirkevné školy 7 percent. Gymnázia boli zastúpené 37 percentami a SOŠ a konzervatóriá 63 percentami. Dievčat sa EČ MS zúčastnilo o 207 viac ako chlapcov.

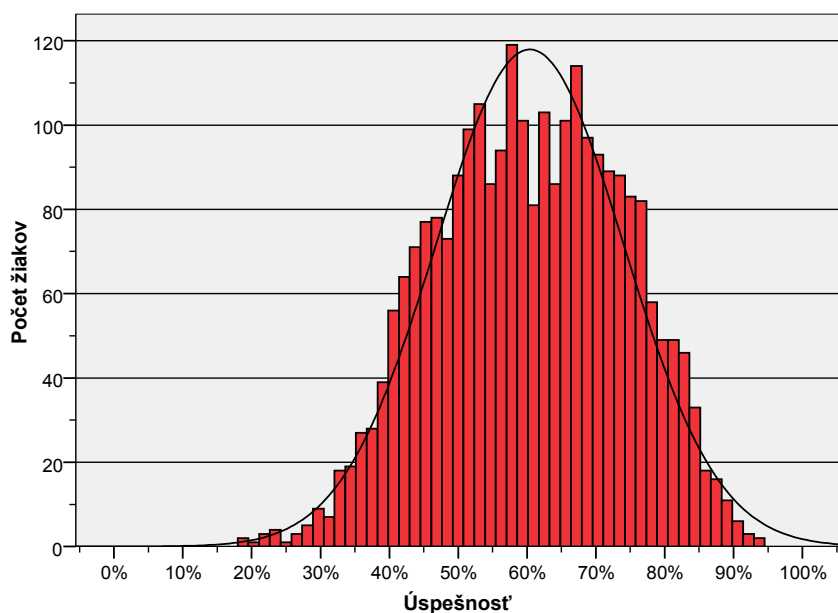
➤ Úspešnosť testu EČ z maďarského jazyka a literatúry

Úspešnosť žiaka definujeme ako percentuálny podiel bodov za položky, ktoré žiak správne zodpovedal (hrubé skóre), z maximálneho počtu bodov 64, pričom za každé úspešné riešenie, bez ohľadu na skutočnú obťažnosť úlohy, získal riešiteľ jeden bod.

V teste EČ z MJL dosiahli žiaci priemernú úspešnosť **60,4** percent. Dvaja žiaci dosiahli maximálny priemer 93,8 percent a dvaja žiaci minimálny priemer 18,8 percent (pozri Tab. 1).

Tab. 1 Výsledné psychometrické charakteristiky percentuálnej úspešnosti testu

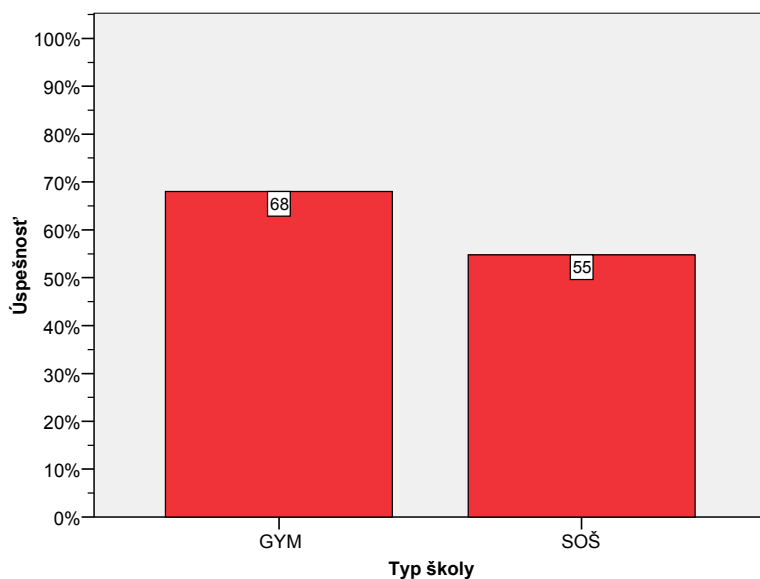
Počet testovaných žiakov	2585
Maximum	93,8
Minimum	18,8
Priemer	60,4
Štandardná odchýlka	13,7
Intervalový odhad úspešnosti populácie - dolná hranica	33,6
Intervalový odhad úspešnosti populácie - horná hranica	87,2
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	,3
Interval spoľahlivosti pre priemernú úspešnosť - dolná hranica	59,9
Interval spoľahlivosti pre priemernú úspešnosť - horná hranica	60,9
Cronbachovo alfa	,84
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	5,4
Intervalový odhad úspešnosti individuálneho žiaka	10,6

Obr. 1 Výsledný histogram úspešnosti

➤ Úspešnosť podľa typu školy

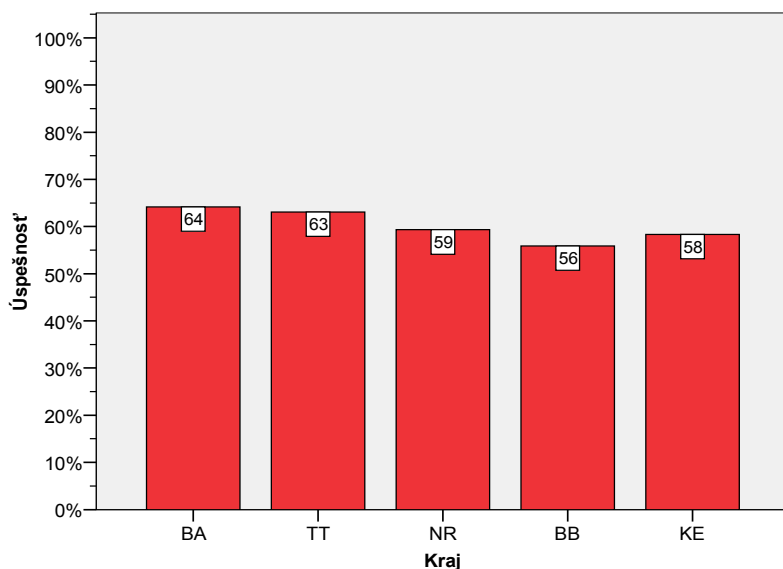
Z hľadiska typu škôl boli najúspešnejšie gymnáziá so 68 percentami (pozri Obr. 2). Ostatné stredné školy dosiahli 55 percent, rozdiel je na úrovni strednej vecnej signifikancie ($r_{\text{GYM} \times \text{SOŠ}} = -0,478$). Rozdielnosť v priemernej úspešnosti sa v rámci uvedených typov škôl dala očakávať vzhľadom na fakt, že gymnáziá pripravujú svojich absolventov na štúdium na vysokých školách.

Obr. 2 Úspešnosť podľa typu školy

➤ Úspešnosť podľa krajov

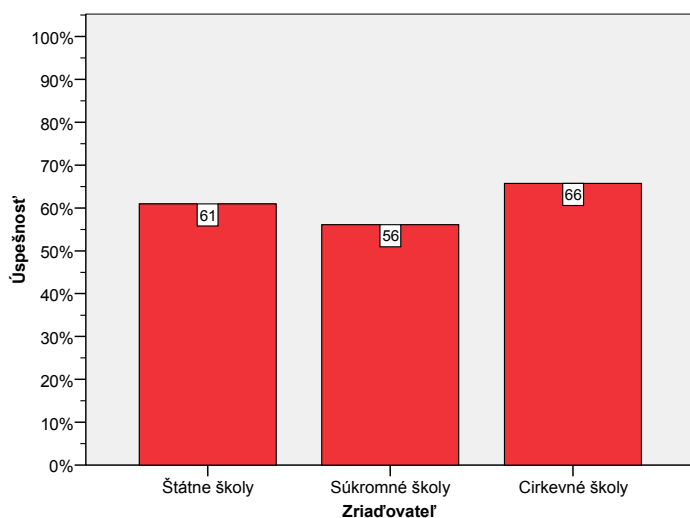
Z výsledkov štatistických analýz vyplýva, že úspešnosť v teste z MJL bola vo všetkých krajoch porovnateľná (pozri Obr. 3). Rozdiel najúspešnejšieho Bratislavského a najmenej úspešného Banskobystrického kraja je na úrovni miernej vecnej signifikancie ($r_{BA*BB} = -0,280$).

Obr. 3 Úspešnosť podľa krajov

➤ Úspešnosť podľa zriaďovateľa

Málo proporčné rozdelenie početností medzi školami podľa zriaďovateľa sa odzrkadlilo v úrovni vecnej signifikancie. Rozdiely medzi priemernými úspešnosťami súkromných a cirkevných škôl boli na úrovni strednej vecnej signifikancie ($r_{S*C} = 0,311$). Ostatné rozdiely neboli vecne signifikantné (pozri Obr. 4).

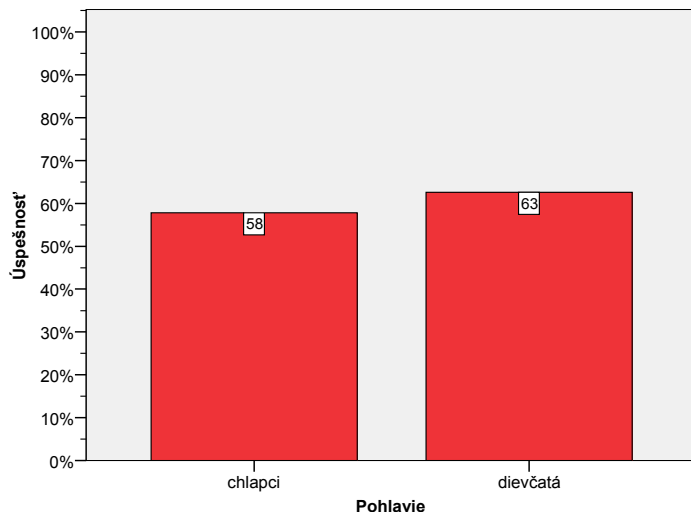

Obr. 4 Úspešnosť podľa zriaďovateľa

➤ Úspešnosť podľa pohlavia

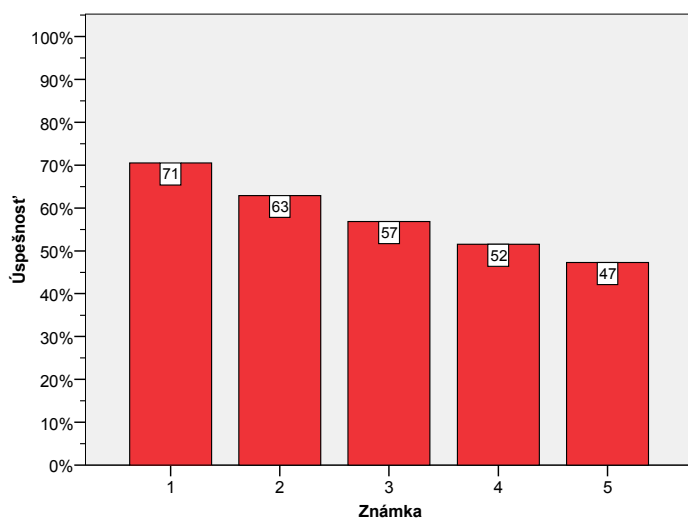
Lepší priemerný výkon dievčat sa líšil od priemerného výkonu chlapcov na veľmi miernej úrovni vecnej signifikancie ($r_{CH+D} = 0,172$). Rozdiely priemerných výkonov oboch skupín od národného priemeru boli takisto veľmi mierne (pozri Obr. 5).

Obr. 5 Úspešnosť podľa pohlavia

➤ Úspešnosť podľa známky

Priemerná známka súboru je 2,5. Korelácia úspešnosti a známky je stredná ($r = -0,489$). Podľa očakávania veľké rozdiely priemerných výkonov na úrovni silnej vecnej signifikancie sme zaznamenali medzi žiakmi s polročným hodnotením 1 a 5 ($r_{1+5} = -0,519$), najväčšiu vecnú významnosť dosiahol rozdiel medzi žiakmi so známkami 1 a 4 ($r_{1+4} = -0,638$) (pozri aj Obr. 6).

Obr. 6 Úspešnosť podľa známky

Jednotkári dosiahli lepšie a štvorkári a päťkári horšie výsledky ako národný priemer na úrovni silnej vecnej signifikancie. Výsledky dvojkárov boli lepšie na veľmi miernej úrovni a výsledky trojkárov boli horšie na miernej úrovni vecnej signifikancie.

➤ **Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou ako 33 %**

Hranicu 33 percent nedosiahlo 53 žiakov (2 %). Z toho 2 žiaci z gymnázií a 51 žiakov z ostatných stredných škôl (pozri Tab. 2).

Tab. 2 Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou ako 33 %

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Typ školy	GYM		3,8%	3,8%
	SOŠ	58,5%	37,7%	96,2%
Spolu		58,5%	41,5%	100,0%

3 Interpretácia výsledkov testu EČ MS z maďarského jazyka a literatúry

Pri interpretácii a hodnotení výsledkov sa podrobnejšie venujeme položkám s uzavretou odpoveďou, keďže pri nich môžeme vychádzať z analýzy distraktorov zo štatistickej správy. Otázky s otvorenou odpoveďou môžeme len komentovať.

3.1 Štatistické charakteristiky

Štatistické charakteristiky, ktoré použijeme pri interpretácii jednotlivých úloh, položiek testu, treba ponímať nasledovne:

Medzipoložková korelácia *P. Bis.* (*Point Biserial*) určuje vzťah medzi úspešnosťou riešenia konkrétnej jednej položky a úspešnosťou žiaka v riešení zvyšných položiek testu. Hodnoty *P. Bis.* v tabuľkách sa uvádzajú v stonásobku skutočnej hodnoty pre lepšiu čitateľnosť. Položky podľa *P. Bis.* rozdeľujeme do nasledovných skupín:

- záporná hodnota – položka nerozlišuje dobrých a slabých žiakov,
- hodnota okolo 0 – veľmi slabá rozlišovacia schopnosť,
- hodnota väčšia ako 25 – dobrá rozlišovacia schopnosť.

Úlohy s výberom odpovede sa vyhodnocujú v tabuľkách, kde v prvom riadku je hodnota *P. Bis.* každej možnosti, v druhom riadku podiel žiakov (p) a v treťom riadku počet žiakov (N), ktorí si vybrali danú možnosť. Žltou farbou je označený stĺpec so správnou odpoveďou. Posledný stĺpec (X) označuje žiakov, ktorí na úlohu neodpovedali. Položky s výberom odpovede hodnotíme podľa nasledovných kritérií:

1. podiel žiakov, ktorí si vybrali správnu odpoveď, by mal byť najväčší,
2. hodnota *P. Bis.* pri správnej odpovedi by mala byť hodnota kladná, väčšia ako 20 (optimálne väčšia ako 25),
3. hodnota *P. Bis.* pri nesprávnej odpovedi (distraktore) by mala byť hodnota záporná.

Nedodržanie týchto kritérií je v tabuľkách farebne zvýraznené.

Úspešnosť položky je percentuálny podiel žiakov, ktorí správne riešili položku.

Obťažnosť položky je doplnkom úspešnosti položky do hodnoty 100 %. Položky podľa percentuálnej hodnoty obťažnosti rozdeľujeme do nasledovných skupín:

- extrémne obťažná položka → 100 % – 90 %,
- veľmi obťažná položka → 89,9 % – 80 %,
- stredne obťažná položka (okolo 50 % je optimálna) → 79,9 % – 20 %,
- veľmi ľahká položka → 19,9 % – 10 %,
- extrémne ľahká položka – 9,9 % → 0 %.

Obťažnosť testovej úlohy je dvojrozmerná. Jej cieľom nie je len zisťovať osvojenie si požadovaných vedomostí a zručností zahrnutých do obsahu vyučovania maďarského jazyka a literatúry, ale aj to, akú náročnú kognitívnu operáciu dokáže žiak zvládnuť.

Distribúcia úspešnosti vyjadruje vzťah medzi úspešnosťou položky a celkovou výkonnosťou žiaka. Interpretuje sa grafmi, ktoré majú na osi x rozdelenie žiakov do 5 výkonnostných skupín a na osi y priemernú úspešnosť danej položky v danej výkonnostnej skupine.

Citlivosť (rozlišovacia sila položky) je schopnosť položky rozlíšiť dobrých a slabších žiakov. Ak všetkých žiakov rozdelíme podľa vzostupnej úspešnosti do piatich skupín (od 5 do 1), tak rozdiel úspešnosti najlepšej a najslabšej skupiny je hodnota citlivosti položky. Položky podľa citlivosti rozdeľujeme do nasledovných skupín:

- kritická citlivosť → záporná hodnota,
- nedostatočná citlivosť → 0 % – 10 %,
- nízka citlivosť → 10,1 % – 20 %,
- vyhovujúca citlivosť → nad 20 %.

Neriešenosť položky je percentuálny podiel žiakov, ktorí na položku neuviedli žiadnu odpoveď.

3.2 Súhrnné charakteristiky položiek

Tab. 3 Súhrnné charakteristiky položiek 1 – 30

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiachnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu
1	38,1	54,2	,00	,47	,47	31,5
2	49,9	42,5	,00	,39	,39	22,8
3	16,1	35,6	,00	,39	,39	32,5
4	21,7	14,7	,00	,62	,62	8,5
5	35,8	47,6	,00	,31	,31	30,5
6	31,3	57,7	,00	15,13	15,13	39,2
7	68,9	50,6	,00	24,98	24,98	32,5
8	33,4	49,2	,00	11,02	11,02	32,0
9	35,9	36,4	,00	,08	,08	20,4
10	38,3	44,5	,00	,23	,23	26,6
11	27,0	18,5	,00	,16	,16	11,8
12	45,2	49,1	,00	,85	,85	28,2
13	74,1	23,8	,00	,54	,54	13,5
14	24,1	27,1	,00	4,50	4,50	17,9
15	30,3	28,2	,00	1,01	1,01	17,9
16	19,4	35,6	,00	2,48	2,48	28,9
17	24,4	11,2	,00	,39	,39	3,2
18	30,2	50,4	,00	,85	,85	35,0
19	18,0	34,1	,00	,47	,47	28,3
20	70,3	27,3	,00	,70	,70	14,2
21	61,8	4,8	,00	,47	,47	-6,5
22	59,8	57,6	,00	26,69	26,69	38,9
23	76,6	51,8	,00	51,98	51,98	41,0
24	42,1	64,3	,00	12,18	12,18	41,5
25	29,2	37,2	,00	1,09	1,09	25,5
26	16,3	23,2	,00	,54	,54	21,9
27	25,4	40,7	,00	,70	,70	30,9
28	40,3	46,8	,00	2,02	2,02	28,6
29	49,0	27,4	,00	,78	,78	12,9
30	32,2	55,8	,00	18,54	18,54	38,1

Tab. 4 Súhrnné charakteristiky položiek 31 – 64

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu
31	43,9	48,4	,00	9,31	9,31	28,7
32	46,2	67,8	,00	21,18	21,18	45,0
33	29,2	43,8	,00	,47	,47	29,9
34	25,2	38,7	,00	,93	,93	26,8
35	66,3	19,5	,00	1,16	1,16	8,4
36	55,0	37,5	,00	1,78	1,78	21,4
37	20,1	25,2	,00	,47	,47	17,7
38	65,5	55,7	,00	40,81	40,81	37,8
39	54,0	27,7	,00	9,62	9,62	13,7
40	22,7	41,8	,00	7,68	7,68	30,2
41	23,9	29,4	,00	1,09	1,09	23,2
42	27,5	44,9	,00	,47	,47	29,9
43	14,6	18,6	,00	,70	,70	16,8
44	56,4	28,9	,00	,93	,93	15,4
45	72,0	9,0	,00	1,78	1,78	3,2
46	58,0	41,7	,00	18,08	18,08	24,1
47	8,7	19,4	,00	4,58	4,58	22,2
48	64,3	45,2	,00	26,07	26,07	30,7
49	40,7	49,2	,00	,85	,85	31,0
50	86,0	5,9	,00	1,09	1,09	2,8
51	63,8	13,3	,00	,23	,23	6,5
52	39,6	57,7	,00	1,01	1,01	35,5
53	66,6	24,2	,00	1,01	1,01	13,5
54	56,6	59,2	,00	23,27	23,27	39,6
55	56,0	42,9	,00	8,07	8,07	26,4
56	44,1	60,4	,00	18,93	18,93	40,7
57	49,0	36,3	,00	,54	,54	19,0
58	45,9	34,8	,00	,39	,39	19,3
59	31,8	34,1	,00	,54	,54	24,6
60	75,6	18,0	,00	,47	,47	8,1
61	38,5	42,6	,08	,31	,39	27,3
62	27,6	55,8	6,83	7,29	14,12	40,2
63	39,1	63,9	12,72	9,93	22,65	43,0
64	55,7	53,4	12,72	6,75	19,47	35,0

3.3 Oblasti testu

Test z hľadiska úspešnosti môžeme interpretovať v dvoch rovinách:

1. úspešnosť podľa jednotlivých oblastí,
2. úspešnosť žiakov v jednotlivých úlohách.

Testové úlohy je možné z tematického hľadiska rozdeliť do troch oblastí:

1. čítanie s porozumením: uvedená oblasť obsahuje aj otázky zamerané na analýzu a interpretáciu textov,
2. jazyk: reč a jazyk, zvuková stránka jazyka, pravopis, lexikológia, morfológia, syntax, štylistika,
3. literatúra: literárna história, literárna teória.

Tab. 5 Úlohy zaradené do jednotlivých oblastí

Maďarský jazyk a literatúra - Variant 2043	Číslo položky	Počet položiek
Čítanie s porozumením	1, 4, 6, 9, 10, 11, 13, 17, 18, 20, 25, 26, 28, 29, 33, 35, 41, 43, 44, 45, 46, 49, 50, 51, 52, 57, 59, 61	28
Lexikológia	13, 31, 54, 59	4
Morfológia	53	1
Štylistika (sloh)	9, 10, 11, 25, 26, 28, 29, 46, 49, 50, 51, 52	12
Syntax	30, 56	2
Zvuková stránka jazyka	32	1
Pravopis	14, 15, 16, 55	4
Reč a jazyk	2, 27	2
Literárna história	5, 6, 8, 12, 19, 21, 23, 24, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 48, 58, 60, 63, 64	20
Literárna teória	3, 7, 22, 47, 62	5

Pri porovnávaní úspešnosti treba brať do úvahy aj počet úloh v jednotlivých oblastiach a ich prekryv s čítaním s porozumením.

3.3.1 Čítanie s porozumením

priemerná úspešnosť **56,5 %** (gymnázia 63,9 %, ostatné stredné školy 51,1 %)

Čítanie s porozumením testovalo 28 úloh. Štyri úlohy mali tretí stupeň obťažnosti, skúšali žiakov, ako vedia aplikovať alebo využívať informácie z neznámeho textu. Trinásť úloh malo druhý stupeň obťažnosti. Tieto úlohy boli zamerané na pochopenie alebo interpretáciu textu vlastnými slovami. Zvyšné úlohy mali prvý stupeň obťažnosti. V týchto úlohách museli žiaci preukázať, ako vedia využiť svoje vedomosti a zručnosti na získanie informácií. Špecifickým cieľom úloh bolo interpretovať a analyzovať známy aj neznámy text. Mali testovať myšlienkovú operáciu – reprodukcia, dedukcia a analýza. Dvadsaťsedem úloh bolo podľa štatistických ukazovateľov v pásme stredne obťažných položiek, čo znamená, že dosiahli obťažnosť medzi 20,1 – 80 percent. Štyri úlohy vykázali nízku citlivosť, málo rozlišovali slabých a dobrých žiakov.

Najvyššiu úspešnosť zaznamenali žiaci v úlohách zameraných na určenie tvrdení, ktoré priamo vyplývajú z textu ukážky, na porozumenie myšlienky textu, orientáciu v texte.

Nižšiu úspešnosť žiaci vykazovali v úlohách, v ktorých bolo nutné obsahovo analyzovať text, v úlohách vyžadujúcich náročnejšiu analýzu a interpretáciu textu, najmä poetického. Úlohy preukázali dobrú citlivosť, rozdeľovali dobrých a slabých žiakov.

Úloha (45), v ktorej mali žiaci vydedukovať z textu najlepšiu charakteristiku básne, dosiahla strednú obťažnosť 72 percent.

- 45** Állapítsa meg, hogy Ady *Nekünk Mohács kell* című versét hogyan lehet a legtalálóbban jellemezni!
- (A) Ez a vers az önsirató, öndicsőítő magyarságkép kíméletlen kritikája.
- (B) Ez a vers a melldöngető, önpusztító magyarság legélesebb kritikája.
- (C) Ez a vers az önmarcangoló, önsajnálkozó fohászkodás kritikája.
- (D) Ez a vers a romantikus emberideál újjáélesztésének kritikája.

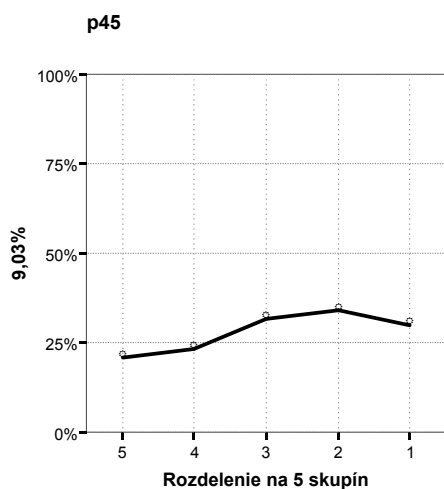
Tab. 6 Analýza distraktorov položky č. 45 s výberom odpovede

		A45	B45	C45	D45	X45
1	P. Bis.	,03	,01	-,02	-,02	-,04
2	p	,28	,38	,29	,02	,02
3	N	361,00	496,00	379,00	30,00	23,00

Správna odpoveď na túto úlohu je A. Zo štatistickej analýzy položky vyčítame, že viac žiakov v teste úspešných označilo za správnu odpoveď distraktor B. Pri distraktoroch C a D vidíme

záporné hodnoty, z čoho vyplýva, že tieto odpovede si volili žiaci v teste menej úspešní (pozri Tab. 6).

Obr. 7 Distribúcia úspešnosti a citlivosť

Graf citlivosti (Obr. 7) vykazuje nedostatočnú citlivosť 9,0 percent, úloha skoro vôbec nerozlišovala dobrých a slabých žiakov. Malá rozlišovacia schopnosť úlohy nás viedla k jej prebodovaniu, každému žiakovi sme prideliť za túto úlohu bod.

Ukážkou stredne obťažnej úlohy (40,7 %) s vyhovujúcou citlivosťou (49,2 %), ktorá dobre rozlišovala žiakov, je otázka na čítanie s porozumením vyžadujúca si krátku odpoveď, v ktorej mali žiaci odpoveď vydedukovať z odborného textu.

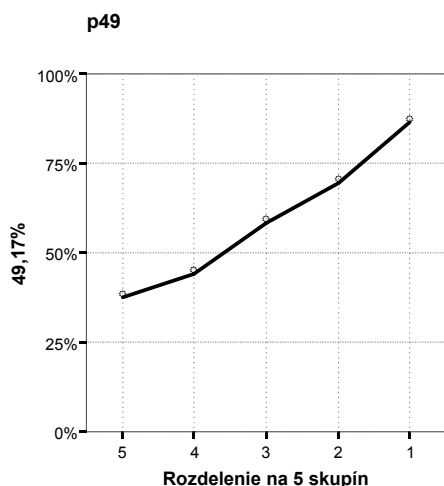
49 Állapítsa meg, hogy kiket nevez a 7. számú idézet szerzője „cirillistáknak”!

- (A) a cirill írást hivatalos írássá emelő rendelkezés megfogalmazóit
- (B) a Szerbiában kizárólag cirill betűket használók csoportját
- (C) az orosz és a bolgár, cirill betűt használó népességet
- (D) a cirill írás szerbiai híveit, védelmezőit

Tab. 7 Analýza distraktorov položky č. 49 s výberom odpovede

		A49	B49	C49	D49	X49
1	P. Bis.	-,14	-,13	-,16	,31	-,06
2	p	,14	,15	,11	,59	,01
3	N	175,00	192,00	146,00	765,00	11,00

Zo štatistickej analýzy položky vyčítame, že väčšina žiakov v teste úspešných si volila správnu odpoveď D. Pri distraktoroch A, B a C vidíme záporné hodnoty, z čoho vyplýva, že tieto odpovede si volili žiaci v teste menej úspešní (pozri Tab. 7).

Obr. 8 Distribúcia úspešnosti a citlivosť

Z krivky citlivosti možno vyčítať, že úloha na čítanie s porozumením dobre rozlíšila žiakov, ani tým najslabším veľké problémy nerobila, ale na druhej strane aj tí najúspešnejší žiaci v nej dosiahli len 80 percentnú úspešnosť.

3.3.2 Jazyk

priemerná úspešnosť **54,44 %**

V **lexikológii** (4 úlohy) tri úlohy mali druhý stupeň a jedna úloha tretí stupeň obťažnosti. Špecifickým cieľom úloh bolo aplikovať vedomosti z lexikológie. Mali testovať myšlienkovú operáciu – aplikácia a dedukcia.

Všetky úlohy boli podľa štatistických ukazovateľov v pásme stredne obťažných položiek.

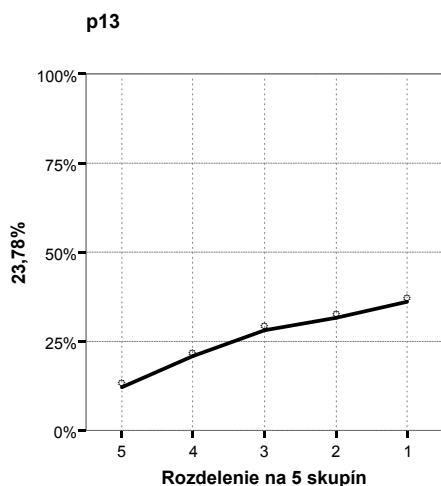
Najmenšiu úspešnosť v lexikológii dosiahli žiaci v úlohe s výberom odpovede, v ktorej si mali zo štyroch ponúknutých možností vybrať tvrdenie, ktoré označuje maďarský význam slova *cenzúra*. Úloha dosiahla obťažnosť 74,9 percent.

- 13** Határozza meg a 2. számú idézetben található „*cenzúra*” szó magyar megfelelőjét!
- (A) alkotások, művek politikai szempontú előzetes vagy utólagos felülvizsgálása
  - (B) alkotások, művek engedély nélküli, utólagos megvágása, megcsonkítása
  - (C) alkotások, művek megjelenésének megakadályozása
  - (D) alkotások, művek politikai alapon való betiltása

Tab. 8 Analýza distraktorov položky č. 13 s výberom odpovede

		A13	B13	C13	D13	X13
1	P. Bis.	,13	-,02	,00	-,12	,01
2	p	,26	,20	,30	,24	,01
3	N	334,00	254,00	384,00	310,00	7,00

Úloha si vyžadovala aj pozorné prečítanie a pochopenie textu. Správnu odpoveď A si volilo o 50 žiakov v teste úspešných menej ako distraktor C. Pri distraktoroch B a D vidíme záporné hodnoty, volili si ich žiaci v teste menej úspešní (pozri Tab. 8).

Obr. 9 Distribúcia úspešnosti a citlivosť

Graf citlivosti (Obr. 9) vykazuje síce vyhovujúcu citlivosť 23,8 percent, ale fakt, že odpovede žiakov sú takmer rovnomerne rozložené medzi všetky štyri možnosti, nás viedli k jej prebodovaniu, každému žiakovi sme prideliť za túto úlohu bod.

Priemerná úspešnosť v lexikológii bola 49,4 percentná. Z toho úspešnejší boli žiaci gymnázií so 56,5 percentami. Žiaci ostatných stredných škôl mali úspešnosť 44,2 percentnú.

Morfológii skúšala len jedna úloha 53, ktorá mala druhý stupeň obťažnosti. Jej špecifickým cieľom bolo aplikovať vedomosti z morfológie, testovala myšlienkovú operáciu – aplikácia. Podľa štatistických ukazovateľov bola v pásme stredne obťažných položiek (obťažnosť 66,6 percent, citlivosť 24,2 percent).

Priemerná úspešnosť v morfológii bola 30,8 percentná. Z toho žiaci gymnázií dosiahli 32,9 percent a ostatných stredných škôl 29,1 percent.

V **syntaxi** mali obidve dve úlohy druhý stupeň obťažnosti. Špecifickým cieľom úloh bolo aplikovať vedomosti zo syntaxe. Mali testovať myšlienkovú operáciu – aplikácia. Podľa štatistických ukazovateľov boli v pásme stredne obťažných položiek a mali vyhovujúcu citlivosť, dobre rozlišovali dobrých a slabých žiakov.

Priemerná úspešnosť v syntaxi bola 61,0 percentná. Z toho úspešnejší boli žiaci gymnázií so 75,7 percentami, ostatné stredné školy dosiahli 50,1 percent.

V oblasti **štylistika/sloh** test obsahoval 12 úloh. Tri úlohy mali prvý, šesť druhý stupeň obťažnosti a tri tretí stupeň. Špecifickým cieľom úloh bolo aplikovať vedomosti zo štylistiky. Mali testovať myšlienkovú operáciu – aplikácia, analýza a dedukcia. Jedenásť úloh bolo podľa štatistických ukazovateľov v pásme stredne obťažných položiek, z nich dve úlohy mali nízku citlivosť. Jedna úloha vyšla ako veľmi obťažná položka s nedostatočnou citlivosťou. Bola to úloha, v ktorej mali žiaci zo štyroch ponúkaných možností vybrať charakteristiku publicistického štýlu.

50 A 7. számú idézet egy internetes lap cikkének részlete. Állapítsa meg, hogy az alábbi jegyek közül melyik jellemző a publicisztikai stílusra!

(A) idézetek, hivatkozások a forrásmű pontos megjelölésével

(B) a többszörösen összetett mondatok túlsúlya

(C) érzelmi hatást keltő eszközök használata

(D) lineáris szövegszerkesztés

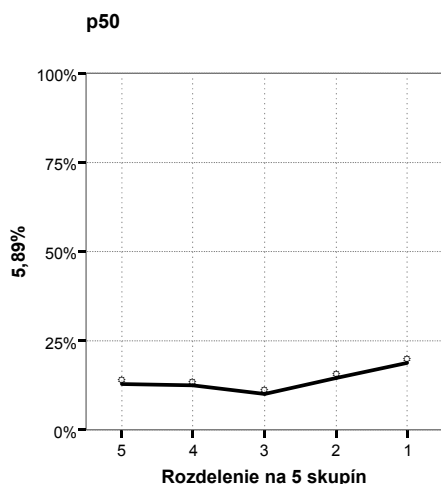
Tab. 9 Analýza distraktorov položky č. 50 s výberom odpovede

		A50	B50	C50	D50	X50
1	P. Bis.	-,05	-,06	,03	,10	-,06
2	p	,42	,19	,14	,24	,01
3	N	541,00	242,00	180,00	312,00	14,00

Správnu odpoveď C si volilo najmenej žiakov, aj žiaci v teste úspešní sa dali oklamať distraktorom D, ktorý je typický pre literárny text. Aj voľba ostatných distraktorov bola hojne zastúpená, tieto si volili žiaci v teste menej úspešní (pozri Tab. 9).

Graf citlivosti (Obr. 10) vykazuje nedostatočnú citlivosť 5,9 percent. Odpovede žiakov sú rozložené medzi všetky štyri možnosti. Úloha bola pre malú úspešnosť a rozlišovaciu schopnosť prebodovaná, každému žiakovi sme prideliili bod.

Priemerná úspešnosť v štylistike bola 56,0 percentná. Z toho žiaci gymnázií dosiahli 65,1 percent, ostatné stredné školy 49,4 percent.

Obr. 10 Distribúcia úspešnosti a citlivosť

V oblasti **zvuková stránka jazyka** s priemernou úspešnosťou 53,9 percent jedna úloha 32 mala druhý stupeň obťažnosti. Jej špecifickým cieľom bolo aplikovať vedomosti z fonetiky. Testovala myšlienkovú operáciu – aplikácia. Podľa štatistických ukazovateľov bola v pásme stredne obťažných položiek 46,2 percent s vyhovujúcou citlivosťou 67,8, ktorá dobre rozlišovala žiakov.

Zo zvukovej stránky jazyka žiaci gymnázií dosiahli 69,7 percent a žiaci ostatných stredných škôl 42,3 percent.

V oblasti **pravopis** s priemernou úspešnosťou 67,9 percent (4 úlohy), všetky úlohy mali tretí stupeň obťažnosti. Špecifickým cieľom úloh bolo aplikovať vedomosti z ortografie, testovali myšlienkovú operáciu – aplikácia. Všetky úlohy boli podľa štatistických ukazovateľov v pásme stredne obťažných položiek.

Z pravopisu boli tiež úspešnejší gymnazisti so 72,6 percentami. Žiaci ostatných stredných škôl dosiahli z pravopisu 64,4 percent.

V oblasti **reč a jazyk** s priemernou úspešnosťou 62,1 percent jedna úloha mala prvý a jedna druhý stupeň obťažnosti, testovali myšlienkovú operáciu – aplikácia. Podľa štatistických ukazovateľov boli v pásme stredne obťažných položiek.

V tejto oblasti boli tiež úspešnejší gymnazisti so 72,4 percentami. Žiaci ostatných stredných škôl dosiahli 54,4 percent.

3.3.3 Literatúra

priemerná úspešnosť **58,95 %**

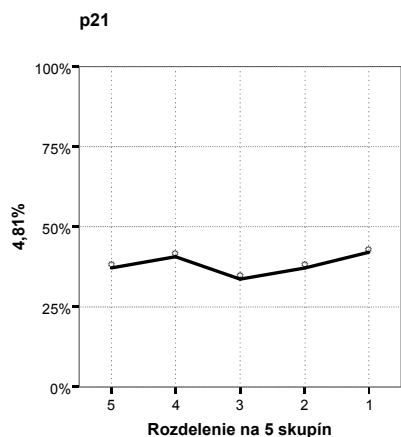
V oblasti **literárna história** (20 úloh) mali tri úlohy prvý, trinásť úloh druhý a štyri úlohy tretí stupeň obťažnosti. Špecifickým cieľom úloh bolo aplikovať vedomosti z dejín literatúry. Mali testovať myšlienkovú operáciu – aplikácia. Jedna úloha vyšla ako ľahká, ale mala vyhovujúcu citlivosť, jedna úloha vyšla s nízkou a jedna s nedostatočnou citlivosťou. Ostatné boli podľa štatistických ukazovateľov v pásme stredne obťažných položiek s vyhovujúcou citlivosťou. S najväčšou úspešnosťou riešili žiaci úlohu, kde mali zaradiť citát k dielu, alebo dielok citátu, identifikovať autora citátu, určiť názov diela. Väčšiu obťažnosť vykazovali úlohy, kde mali určiť autora a diela romantizmu, vybrať správny koniec novely a pod. Kritickou sa javila úloha s výberom odpovede, kde mali žiaci zo štyroch možností vybrať dielo, v ktorom básnik konkretizuje romantický básnický ideál.

- 21** Döntse el, hogy Petőfi melyik versében formázza meg legerőteljesebben a romantikus emberideált!
- (A) Az apostol (B) A XIX. század költői
(C) Egy gondolat bánt engemet (D) Nemzeti dal

Tab. 10 Analýza distraktorov položky č. 21 s výberom odpovede

		A21	B21	C21	D21	X21
1	P. Bis.	,10	-,07	-,06	-,01	-,03
2	p	,51	,04	,38	,06	,00
3	N	661,00	50,00	492,00	79,00	6,00

Správnu odpoveď C si volilo menej žiakov v teste úspešných ako distraktor A (pozri Tab. 10). Všetci žiaci riešili úlohu medzi 30 – 40 percent, úloha vôbec žiakov nerozlišovala, jednotkári aj štvorkári sú približne na rovnakej úrovni, žiaci odpoveď k tejto úlohe zrejme tipovali (pozri Obr. 11).

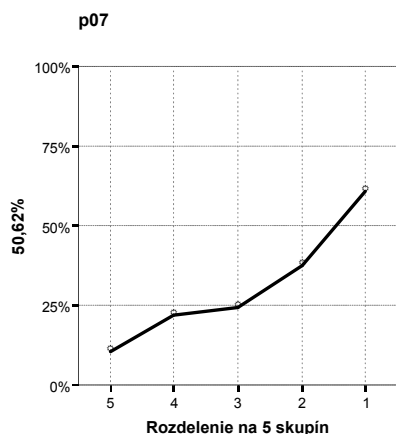

Obr. 11 Distribúcia úspešnosti a citlivost'

Priemerná úspešnosť v literárnej histórii bola 54,7 percentná. Z toho žiaci gymnázií dosiahli 62,1 percent, ostatných stredných škôl 49,3 percent.

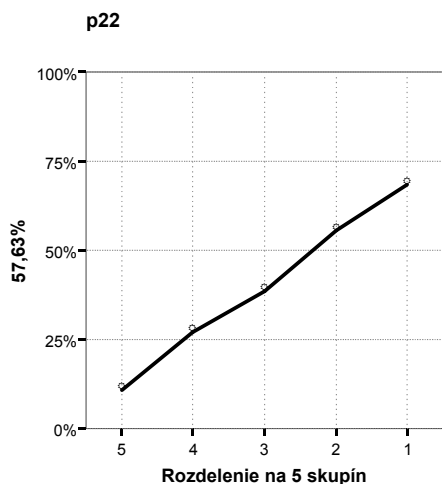
Literárnej teórie (5 úloh) sa týkali dve úlohy na prvom stupni, tri na treťom stupni obťažnosti. Špecifickým cieľom úloh bolo aplikovať vedomosti z teórie literatúry. Mali testovať myšlienkovú operáciu – aplikácia a dedukcia. Jedna úloha vyšla ako extrémne ľahká s nízkou citlivosťou, jedna ako veľmi ľahká s vyhovujúcou citlivosťou, zvyšné patrili medzi stredne obťažné položky. Tieto úlohy mali vyhovujúcu citlivosť, dobre rozlišovali dobrých a slabých žiakov. Žiaci dobre aplikovali svoje vedomosti o rýme, o dielach, o groteske. Menej úspešní boli v úlohách, kde mali identifikovať pamflet a životopisné črty v básni. Napriek vyššej obťažnosti tieto úlohy s krátkou odpoveďou veľmi dobre diferencovali žiakov.

- 7 Nevezze meg azt a publicisztikai műfajt, amelyben az ortológusok a *Mondolatot* írták! Ezt a műfajt nyilvános viták során alkalmazzák, ahol mások meggyőzése volt a cél.

Obr. 12 Distribúcia úspešnosti a citlivost'

- 22** Petőfi pályakezdsére jellemzőek voltak az olyan versek, amelyekben a mindennapi élet valamely tipikus alakját, helyzetét vagy jelenetét ábrázolta, mint például a *Szeget szeggel* című versében. Nevezze meg azt a líra és epika határán levő verses műfajt, amelyre a fenti leírás illik!

Obr. 13 Distribúcia úspešnosti a citlivosť

Grafy citlivosti oboch úloh (Obr. 12 a 13) vykazujú vyhovujúcu citlivosť 50,6 percent a 57,6 percent.

Priemerná úspešnosť v literárnej teórii bola 63,2 percentná. Z toho žiaci gymnázií dosiahli 72,4 percent, ostatných stredných škôl 56,5 percent.

Po vyhodnotení testu konštatujeme, že v oblastiach čítanie s porozumením, zvuková stránka jazyka, lexikológia a morfológia žiaci dosiahli slabšie výsledky ako minulý rok. Úspešnosť oblastí pravopis, syntax a štylistika žiakov bola vyššia ako minulý rok a z literatúry sú výsledky porovnateľné. Úspešnejší v teste vo všetkých oblastiach boli jednoznačne gymnazisti. Žiaci ostatných stredných škôl dosahovali v každej oblasti nižšiu úspešnosť (pozri Tab. 11).

Tab. 11 Úspešnosť žiakov podľa typu školy v jednotlivých oblastiach

SJL	Priemer (%)		
	Typ školy		
	GYM	ostatné	spolu
Čítanie s porozumením	63,9	51,1	56,5
Zvuková stránka jazyka	69,7	42,3	53,9
Pravopis	72,6	64,4	67,9
Lexikológia	56,5	44,2	49,4
Morfológia	32,9	29,1	30,8
Syntax	75,7	50,1	61,0
Štylistika	65,1	49,4	56,0
Reč a jazyk	72,4	54,4	62,1
Literárna história	62,1	49,3	54,7
Literárna teória	72,4	56,5	63,2

4 Vyhodnotenie PFIČ MS z maďarského jazyka a literatúry

Cieľom PFIČ MS je preveriť schopnosť žiaka písať samostatne, žánrovo, štylisticky a gramaticky adekvátne, jasne, zrozumiteľne a na primeranej úrovni podľa cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti absolventa strednej školy. PFIČ je riadené písanie na základe slovného, vizuálneho alebo sluchového podnetu. Testovali sa ňou zručnosti ako formálne členenie písomného prejavu, dodržanie obsahu, používanie primeraných gramatických štruktúr, rozsah slovnej zásoby, kompozícia, štylizácia a pravopis.

Hodnotenie PFIČ z MJL riadili vedúci predmetovej komisie na jednotlivých školách. Hodnotiteľmi boli interní učitelia, ktorí majú v aprobácii maďarský jazyk a riadili sa pokynmi vedúceho PK a Pokynmi na hodnotenie PFIČ MS, pričom rešpektovali obsah Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z maďarského jazyka a literatúry. PFIČ každého žiaka mali posúdiť dvaja hodnotitelia.

Pri hodnotení PFIČ MJL sa hodnotitelia riadili kritériami na hodnotenie, podľa ktorých hodnotili vonkajšiu formu, vnútornú formu a celkový dojem. Maximálny počet bodov za vonkajšiu formu a celkový dojem bol 4 body. Vnútna forma sa členila na päť častí – obsah, kompozícia, jazyk, pravopis, štýl – maximálne 4 body. Maximálny počet možných dosiahnutých bodov za vnútornú formu bol 20 bodov, za celú PFIČ 28 bodov (100 percent).

PFIČ MJL MS mohli žiaci písať 150 minút, pričom mali dodržať rozsah najmenej 1,5 strany a najviac 3 strany formátu A4. Žiaci si mohli vybrať jednu zo štyroch ponúknutých tém rôznych žánrov. Zvolili si tú tému, v ktorej mohli najviac rozvinúť svoje zručnosti, schopnosti a vedomosti.

Témy písomnej formy internej časti boli vyhlásené v Slovenskom rozhlase v deň konania externej časti MS. Boli vylosované z troch obálok, z ktorých každá obsahovala 4 rôzne zadania.

4.1 Výber tém

PFIČ z maďarského jazyka a literatúry sa zúčastnilo 2 585 žiakov zo 67 škôl. Údaje sme dostali o 2 510 žiakoch so 64 škôl, ktorí mali kompletne ohodnotené všetky oblasti PFIČ.

Témy PFIČ MS 2010

1 Szükség van-e modern prófétákra a 21. században?

(Elméltetés az elhatalmasodó szélsőséges nézetek visszaszorításáról.)

Sú potřební moderní proroci v 21. století?

(Úvaha o potlačení narastajících extrémistických názorov.)

2 „Ment-e a könyvek által a világ élébb...?“ /Vörösmarty Mihály/

(Fejtegetés az olvasás, a kultúra jellem- és emberformáló szerepéről.)

„Pokročil svet dopredu prostredníctvom kníh...?“ (Mihály Vörösmarty)

(Výklad o úlohe čítania a kultúry pri formovaní charakteru človeka.)

3 Lakóhelyem és környékének értékei

(Leírás)

Hodnoty môjho bydliska a jeho okolia

(Opis)

4 Az írástudók felelőssége

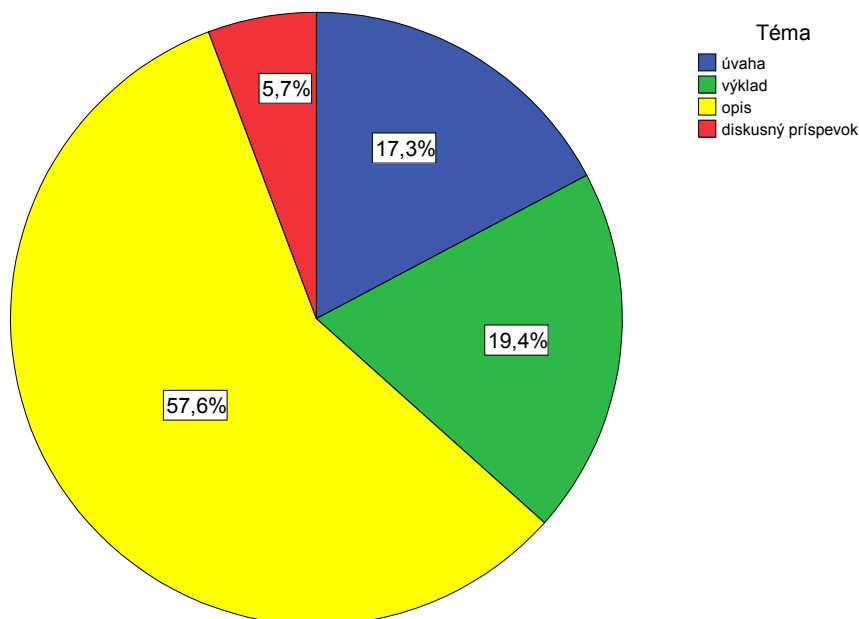
(Vitacikk az írók, újságírók, valamint a médiák társadalomformáló szerepéről, erejéről.)

Zodpovednosť tých, ktorí píšu

(Diskusný príspevok o úlohe a sile spisovateľov, novinárov a médií na formovaní spoločnosti.)

Tab. 12 Výber tém

Téma	Početnosť	%
úvaha	433	17,3
výklad	486	19,4
opis	1447	57,6
diskusný príspevok	144	5,7

Obr. 14

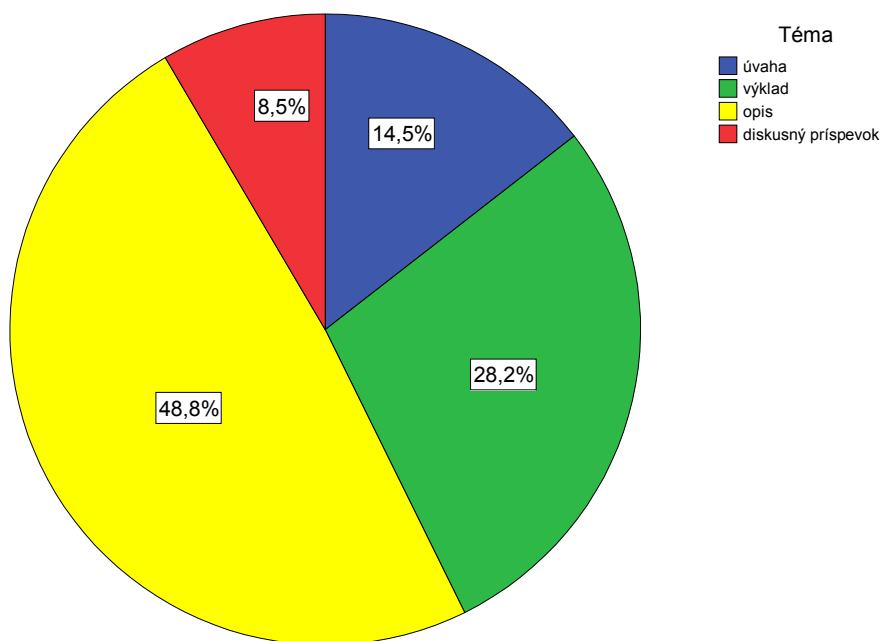
Pomerné zastúpenie jednotlivých tém

Viac ako polovica žiakov si volila opis. Výklad a úvaha majú porovnateľné zastúpenie. Najmenej žiakov si volilo diskusný príspevok (Tab. 12, Obr. 14).

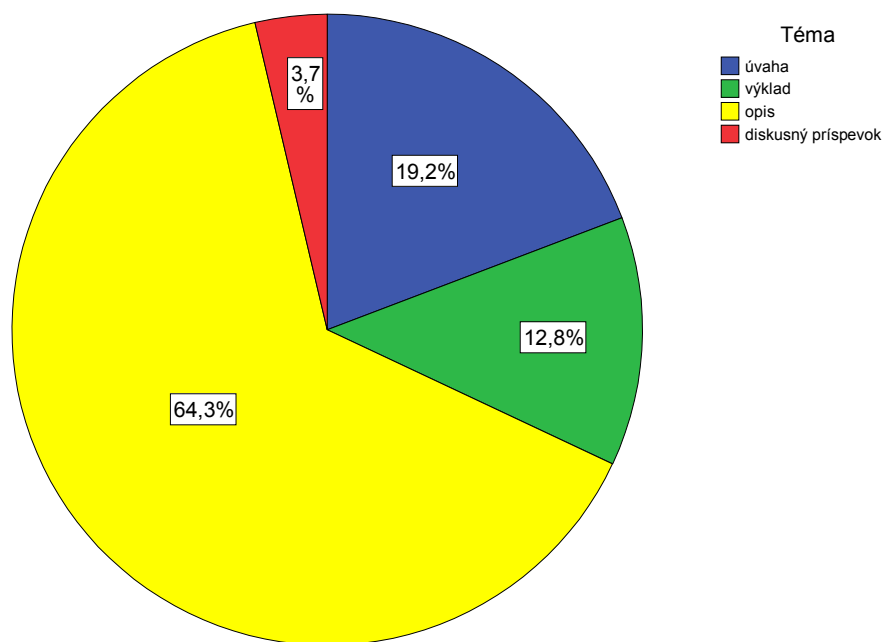
4.2. Úspešnosť PFIČ – 67,0 %

Pri analýze PFIČ nás zaujímalo, či výber témy ovplyvňuje jej úspešnosť. Ako vidieť na nasledujúcich grafoch, rozdiely medzi skupinami sú štatisticky signifikantné, ale ide o príliš malé významové rozdiely.

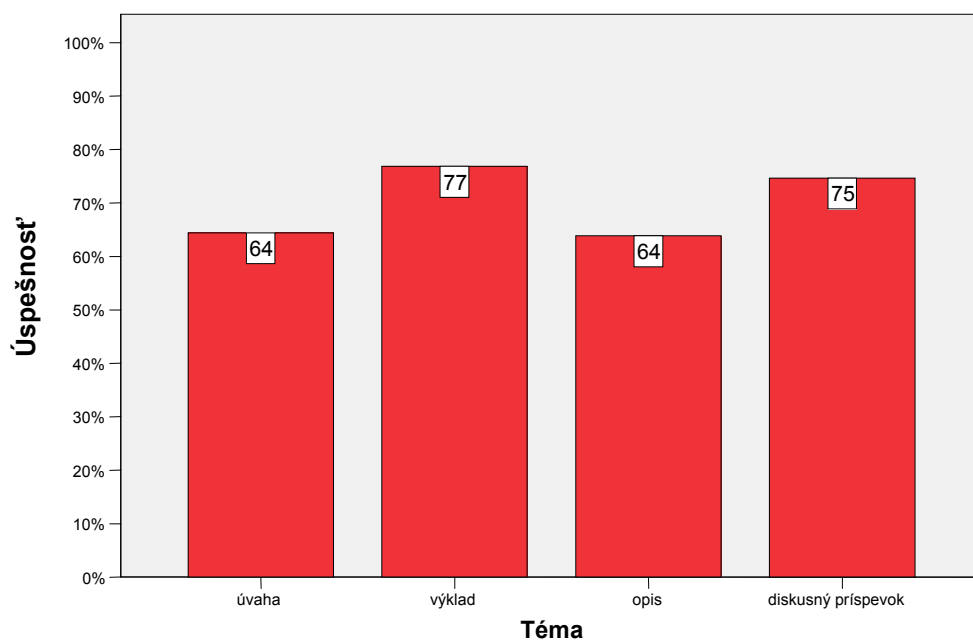
Nasledujúce grafy (Obr. 15 - 17) zobrazujú výber témy podľa typu školy a úspešnosť žiakov v jednotlivých témach PFIČ:

Obr. 15 Výber tém podľa typu školy – gymnáziá

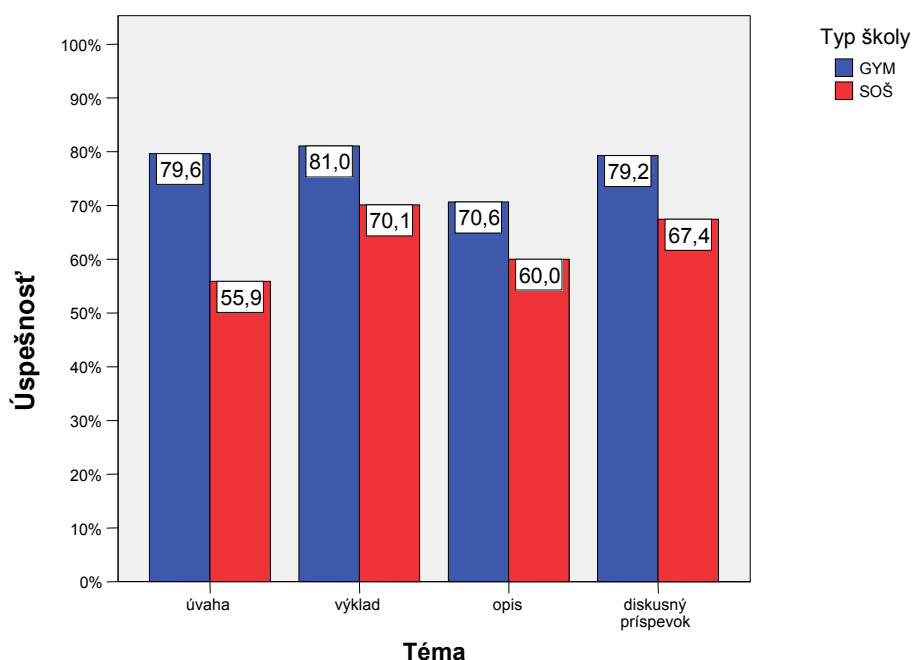

Obr. 16 Výber tém podľa typu školy – SOŠ a konzervatóriá

Obr. 17 Úspešnosť podľa tém

V nasledujúcom grafe (Obr. 18) je uvedená úspešnosť žiakov gymnázií (GYM) a stredných odborných škôl a konzervatórií (SOŠ) podľa zvolenej témy.

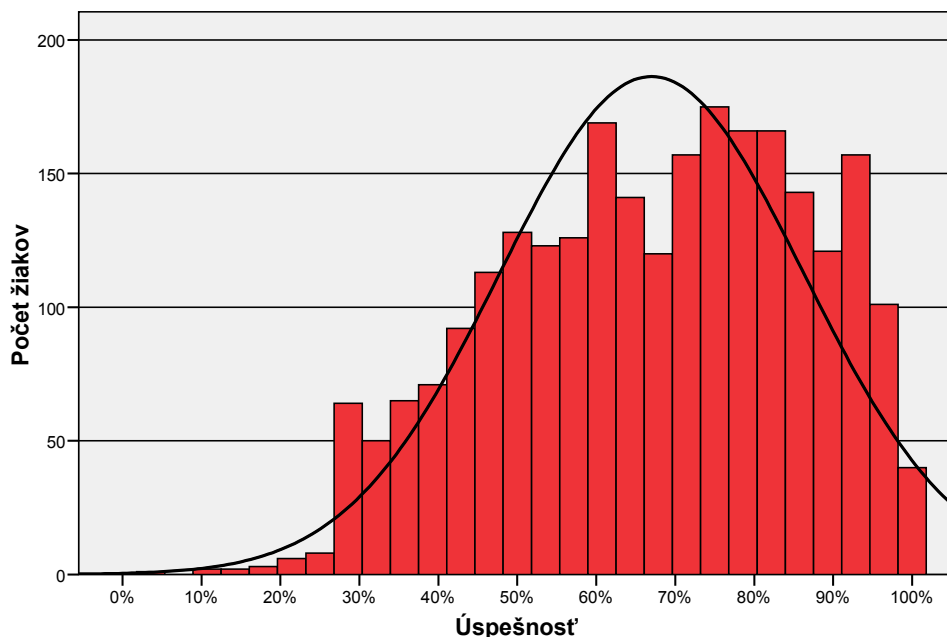
Obr. 18 Úspešnosť PFIČ podľa typu školy

Výsledky žiakov gymnázií boli vo všetkých témach štatisticky významne lepšie ako výsledky žiakov stredných odborných škôl. Najväčšie rozdiely podľa typu školy boli u žiakov, ktorí si vybrali úvahu a to na úrovni silnej vecnej signifikancie ($r = -0,536$). Na úrovni strednej vecnej signifikancie boli rozdiely podľa typu školy u žiakov, ktorí si vybrali diskusný príspevok ($r = -0,358$). Rozdiely v prípade výkladu a opisu boli na úrovni miernej vecnej signifikancie (výklad: $r = -0,306$; opis: $r = -0,283$).

Najlepšie výsledky dosiahli žiaci vo vonkajšej forme, v obsahu textu, v kompozícii a v celkovom dojme. Štýl a jazyková stránka textu dosiahli priemerné hodnotenie nad 60 percent (pozri Tab. 13). Opäť musíme konštatovať, že v pravopise žiaci dosahujú veľmi slabé výsledky, 41,2 percent je oproti ostatným častiam veľmi málo. Pravopis je najslabším článkom PFIČ, žiaci ho neovládajú, hodnotenie pravopisu nerozlišuje dobrých žiakov od slabých, rezervy majú všetci.

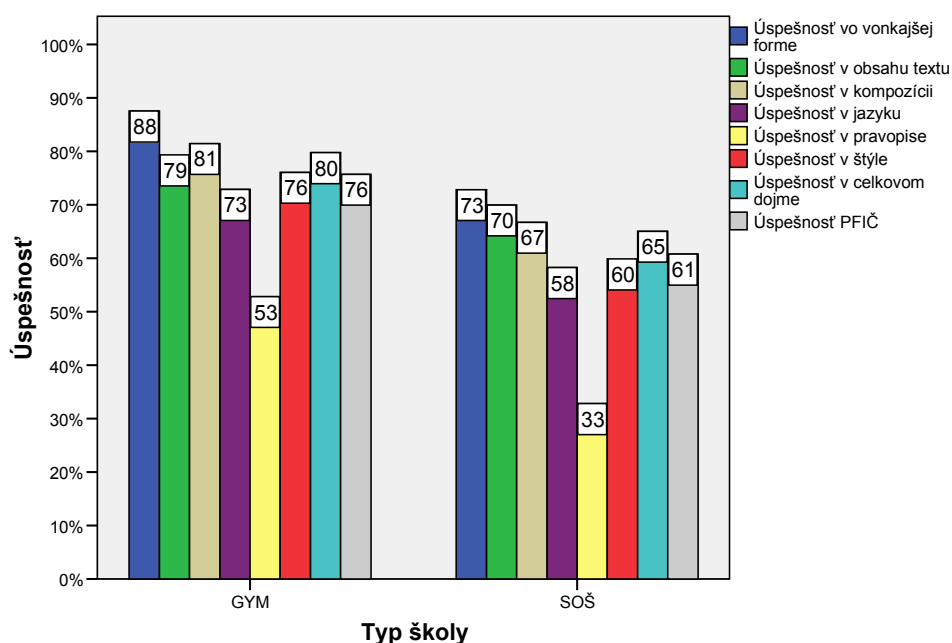
Tab. 13 Úspešnosť PFIČ v častiach a celku (%)

Úspešnosť vo vonkajšej forme	Úspešnosť v obsahu textu	Úspešnosť v kompozícii	Úspešnosť v jazyku	Úspešnosť v pravopise	Úspešnosť v štýle	Úspešnosť v celkovom dojme	Úspešnosť PFIČ
79,0	73,9	72,9	64,4	41,2	66,7	71,2	67,0

Obr. 19 Histogram úspešnosti PFIČ MS - MJL

Vo všetkých oblastiach písomnej práce lepšie bodovanie dosiahli žiaci gymnázií. Najslabšie výsledky aj gymnazisti dosiahli v pravopise. Rozdiely medzi žiakmi rozdelenými podľa typu školy boli v každej oblasti približne rovnaké. V tabuľke je priemerný počet bodov dosiahnutý v jednotlivých oblastiach na gymnáziách a ostatných stredných školách.

Obr. 20 Priemerná úspešnosť žiakov v oblastiach podľa typu školy

Záver

Na výsledky riešenia testu externej časti MS z maďarského jazyka a literatúry sa môžeme pozerat' z hľadiska kvality výkonu žiakov, ako aj z hľadiska kvality meracieho nástroja – testu, pričom tieto dva aspekty sú navzájom prepojené.

Test EČ MS z maďarského jazyka a literatúry riešilo 2 585 maturantov. Najviac škôl bolo z Nitrianskeho a Trnavského kraja, najmenej z Bratislavského kraja. Štátne školy z celkového počtu tvorili približne 78 percent, súkromné školy 15 percent a cirkevné školy 7 percent. Gymnázia boli zastúpené 37 percentami a SOŠ a konzervatóriá 63 percentami. Dievčat sa EČ MS zúčastnilo o 207 viac ako chlapcov.

Priemerná úspešnosť celého súboru (národný priemer) bola **60,4** percentná. priemerom.

Výkon žiakov podľa krajov bol vyrovnaný najúspešnejší boli žiaci Bratislavského kraja a najmenej úspešní žiaci Banskobystrického kraja. Podľa zriaďovateľa najlepšie výsledky dosiahli žiaci cirkevných škôl. Z hľadiska typu školy, výkon žiakov gymnázií je lepší, ako výkon žiakov ostatných stredných škôl. V porovnaní podľa pohlavia priemerný výkon dievčat bol veľmi mierne lepší, ako priemerný výkon chlapcov. Celkovo bol test z rodového hľadiska náročnosti položiek dobre vyvážený.

Ak porovnáme výkon podľa polročnej klasifikácie žiaka z maďarského jazyka a literatúry, úspešnosť v teste podľa predpokladu klesala s ich klasifikačným stupňom.

Dá sa konštatovať, že dosiahnuté priemerné výkony boli primerané populácii, ktorá tento test riešila.

Vyhodnotenie úspešnosti žiakov v jednotlivých oblastiach konštatuje zhoršenie výsledkov v oblastiach čítanie s porozumením, zvuková stránka jazyka, lexikológia a morfológia. Úspešnosť úloh s výberom odpovede a úloh s krátkou odpoveďou je porovnateľná. Gymnazisti boli vo všetkých oblastiach testu lepší ako žiaci ostatných stredných škôl.

Pri hodnotení výsledkov PFIČ treba brať do úvahy fakt, že aj pri dôslednom dodržiavaní bodovania podľa kritérií hodnotenia je posudzovanie písomnej práce veľmi náročné a ovplyvnené subjektívnymi faktormi. Uvedomujeme si, že pokiaľ bude hodnotenie PFIČ prebiehať na jednotlivých školách, nikdy nemôžeme hovoriť o objektivite v pravom slova zmysle. Napriek tomu môžeme konštatovať, že na výsledkoch dosiahnutých v jednotlivých častiach písomnej práce badať veľký posun k objektivizácii, učitelia veľmi rozvážne bodujú jednotlivé časti a len v ojedinelých prípadoch žiaci dosahujú plných 28 bodov, najvyššie možné bodovanie, ktoré môžu dosiahnuť.

POUŽITÁ LITERATÚRA

1. *Burjan, V.: Tvorba a využívanie školských testov vo vzdelávacom procese.* Exam: Bratislava 1999.
2. *Špecifikačná tabuľka testu z maďarského jazyka a literatúry.* Interný materiál.: NÚCEM: Bratislava 2009.
3. *Cielové požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov z maďarského jazyka a literatúry.* ŠPÚ: Bratislava 2008.
4. *Hendl, J.: Přehled statistických metod zpracování dát.* Portál: Praha 2004.
5. Kolektív: *Standards pro pedagogické a psychologické testování.* Testcentrum: Praha 2001.
6. *Lapitka, M.: Tvorba a použitie didaktických testov.* ŠPÚ: Bratislava 1996.
7. Péteryová, E., Pokrývková, K.: *Správa o výsledkoch externej časti MS maďarský jazyk a literatúra.* NÚCEM: Bratislava 2009.
8. *Ritomský, A., Zelmanová, O.: Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní.* Položková a multivariačná analýza s využitím systému SPSS. ŠPÚ: Bratislava 2003.
9. *Ritomský, A., Zelmanová, O., Zelman, J.: Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní s využitím systému SPSS.* ŠPÚ: Bratislava 2002.
10. *Sklenárová, I. – Zelmanová, O.: Metodika spracovania dát z maturity 2005 v systéme SPSS.* ŠPÚ: Bratislava 2005.
11. *SPSS Base 10.0 User`s Guide.* by SPSS Inc.: Chicago 1999.
12. *SPSS Base 7.0 Syntax Reference Guide.* by SPSS Inc.: Chicago 1996.
13. *Turek, I.: Učiteľ a pedagogický výskum.* Metodické centrum: Bratislava 1998.
14. *Wimmer, G.: Štatistické metódy v pedagogickom výskume.* Gaudeamus: Hradec Králové 1993.